

SLOVNÍK ODBORNÝCH ZDRAVOTNÍCH VÝRAZŮ

Abrupce - odtržení
Absces - ohraničený zánět
Adnexitida - zánět vaječníku
Agens - činitel, původce, činidlo
Alterace - změna (chorobná / nežádoucí), poškození, např. vědomí
Amputace - odstranění periferní části těla
Anaerobní - bez přístupu nebo přísunu kyslíku
Analgezie - tišení / tlumení bolesti
Anamnéza - předchorobí, součást vyšetřování, při němž se dotazujeme pacienta na onemocnění, způsob úrazu, nemoci v rodině aj.
Anemie - chudokrevnost, nedostatek erytrocytů
Anestezie - znečitlivění, ztráta citivosti
Aneuryzma - výduť
Antidepresiva - skupina léků (psychofarmak) užívaných k léčbě deprese

Antidiabetika - léky proti cukrovce
Antidotum - protijed
Antigen - látka podněcující v těle tvorbu protilátek
Antipyretika - léky proti horečce
Anurie - zástava močení a tvorby moči
Apendicitida - zánět červovitého přívěsku
Apex - vrcholek, hrot, špička
Arterie, lat. arteria - (ve zkratce **a.**) tepna
Arytmie - porucha srdečního rytmu
Aspirace - vdechnutí tuhého tělesa nebo tekutiny
Asystolie - nepřítomnost srdečních stahů, zástava srdce
Atelektáza - neúplné rozvinutí / roztažení, přeneseně nevzdušnost části plic
Ateroskleróza - onemocnění tepen, při němž se v jejich stěnách ukládají tukové látky a vápník

Báze lební - spodina lebky, tvoří ji spodní části kosti týlní, spánkové a čelní
Blast syndrom - syndrom z poranění tlakovou vlnou

Bradykardie - zpomalená srdeční frekvence pod 60 tepů za minutu

Combustiones - popáleniny
Congelationes - omrzliny

Crush syndrom - těžký stav vzniklý rozsáhlým rozdrčením kosterního svalstva
Cyanóza - namodralé zbarvení kůže a sliznic

Dehydratace - ztráta a nedostatek vody v organismu
Delirium - kvalitativní porucha vědomí, pozornosti, vnímání, myšlení, paměti
Dezorientace - porucha orientace, ztráta vědomí o místě a čase

Distální - vzdálený, umístěný na opačné straně
Distorze, **distorzio** - podvrtnutí kloubu
Dysfunkce - porucha funkce

Edém - otok, nadměrné hromadění tekutiny v buňkách, tkáních a orgánech
Embolus - vmetek, pevný útvar, který je nesen krevním řečištěm, může dojít k jeho zaklínění
Emfyzém - nahromadění vzduchu v tkáních
Endotracheální - týkající se vnitřku průdušnice
Epidurální - týkající se prostoru mezi lebkou a tvrdou plenou mozkovou (dura mater)

Epigastrium - nadbříšek, horní část břicha zhruba v úhlu mezi žeberními oblouky
Erytém - červené zbarvení kůže způsobené rozšířením krevních cév zvýšeným prokrvením
Eschara - příškvár, strup
Extravazace - únik tekutiny mimo cévy

Febrilie - horečnatý stav, nad 38 °C

Fibrilace - míhání, velmi rychlé a nepravidelné stahy svalu, zejm. srdečního

Glukometr - přístroj na měření cukru v krvi

Gravidita - těhotenství

Hemateméza - zvracení krve
Hematom - rozsáhlý uzavřený krevní výron v hlubších tkáních (podkoží, svaly)
Hematurie - přítomnost krve v moči
Hemoperitoneum - přítomnost krve v peritoneální dutině
Hemoptýza - vykašlávání nebo plivání krve z dýchacích cest (plic)

Hemoragický - charakterizovaný krvácením, obsahující krev
Hemotorax - přítomnost krve v pohrudniční (plicní) dutině
Hyperglykemie - vysoká koncentrace krevního cukru v organismu
Hyperkalemie - zvýšená hladina kalia v krvi

SLOVNÍK ODBORNÝCH ZDRAVOTNÍCH VÝRAZŮ

Hypertermie - zvýšení vnitřní teploty těla nad normální rozmezí

Hypoglykemie - nízká koncentrace krevního cukru v organismu

Hypotenze - nízký krevní tlak

Hypotermie - pokles tělesné teploty jako nadměrné ztráty tepla (při podchlazení)

Hypoventilace - mělké, nedostatečné dýchání

Hypovolemie - snížení objemu obíhající krve

Hypoxie - nedostatek kyslíku v tkáních či v celém organismu

Intracerebrální - do mozkové tkáně

Intravenózní - nitrožilní

Intubace - zavedení endotracheální rourky do průdušnice, která umožňuje umělou plicní ventilaci

Invaginace - vchlípení jedné části střeva do části následující

Ischemie - místní nedokrevnost tkáně a orgánu

Kardiopulmonální resuscitace - soubor resuscitačních opatření k obnovení, eventuálně udržení základních životních funkcí

Kapnometrie - metoda měření obsahu oxidu uhličitého

Kardiogenní - vznikající v přímé souvislosti se srdcem

Kóma - stav hlubokého bezvědomí

Komoce - otřes

Komprese - stlačení, stisknutí

Kontuze - zhmoždění, pohmoždění

Kraniocerebrální - týkající se lebky a mozku

Laparoskopie - endoskopické vyšetření dutiny břišní

Luxace; luxatio - vymknutí kloubu, vykloubení

Mediastinitida - zánět mezihrudí

Meléna - natrávená krev ve stolici

Mióza - zúžené zornice

Motilita - hybnost, pohyblivost

Mydriáza - rozšířené zornice

Nauzea - nevolnost, pocit na zvracení

Nekróza - odumření buňky, tkáně či části orgánu

Neurokranium - lebeční část

Obstrukce - překážka, zamezení či ztížení průchodnosti dutým orgánem

Ortopnoe - těžká dušnost

Oxygenace - okysličení

Palpitace - bušení srdce vnímané pacientem

Pankreatitida - zánět slinivky břišní

Patogeneze - soubor procesu, které jsou odpovědí organismu na poškození

Peritonitida - zánět pobřišnice (peritonea)

Penetrující - pronikající určitou vrstvou

Perforace - proděravění, protržení, vznik chorobného otvoru v dutém orgánu

Perfuze - průtok krve tkání, orgánem

Peritoneum - pobřišnice

Petechie - drobné tečkovité krvácení do kůže či sliznic

Pneumotorax - přítomnost vzduchu v pleurální dutině s následným smrštěním (kolapsem)

Polytrauma - mnohočetná poranění postihující řadu orgánů lidského těla

Prognóza - předpověď průběhu a zakončení nemoci

Reponovat - napravit, vrátit do původní polohy

Retence - zadržení

Revize - přezkoumání, přešetření

Ruptura - roztržení, trhlina, prasknutí

Spasmus - svalová křeč

Splanchnokranium - obličejová část

Stenokardie – bolest na hrudi typická pro anginu pectoris, většinou bývá na přední straně hrudníku

Subdurální - prostor pod tvrdou plenou mozkovou

Subfebrilie - zvýšená tělesná teplota mezi 37 - 38 °C

Suicidium - sebevražda

Tachykardie - zrychlená srdeční frekvence nad 90 tepů za minutu

Tachypnoe - zrychlené dýchání

Termoregulace - řízení tělesné teploty

Tracheostomie - chirurgický výkon, při němž je na krku v průdušnici vytvořen otvor

Transverzální léze míšní - anatomické přerušení míchy

Ventilace - proudění vzduchu do dýchacího ústrojí a zpět ven